

Tuffa villkor för uppf

BOARP (HD)

Trä låsbrickan på bulten och skruva sedan på muttern. Dra åt lätt. Sedan får du inte av muttern, vilka verktyg och hur mycket kraft du än använder.

Mannen bakom denna geniala låsbricka heter Bertil Burström, norrländsk uppfinnare som sedan flera år bor utanför Munka Ljungby. Mitt i sommarvärmen tog HD och diskuterade uppfinnandets villkor med honom. Dom är nämligen hårda.

Låsbrickan är naturligtvis inte Bertil Burströms enda uppfinning. Han är t ex mannen bakom den W-formade lättbetongspiken. Ingen förborring och ändå sitter det som berget. Och han har uppfunnit en bergsplugg som man armerar tunnlar med. När man borrar tunnlar i berg, måste man nämligen armera tunntaket. Annars rasar taket in.

Historien om en uppfinnare är emellertid inte bara historien om hans uppfinningar. Det tycks nämligen finnas en naturlag som säger att en uppfinnare ska bli missförstådd (och ofta inte förstådd alls) och att hans idéer ska bli stulna. Och att han ska tvingas in i långa processer för att hävda sin rätt. Och att han ska råka ut för en massa andra otrevligheter.

Men Bertil Burström ser inte särskilt nedslagen ut, när han tar emot i sin villa ute på landet. En trädgård med damm och bäck och önskebrunn – idyllen riktigt tränger sig på.

– Jo, det är en mycket kreativ miljö det här, säger han.

Sådant är naturligtvis viktigt för en uppfinnare. Men ännu viktigare – framgår det, när vi börjar prata – är det att inte bara vara uppfinnare, ty då blir man kvickt bortkollrad. Man måste också vara marknadsförare, jurist och ekonom.

Det handlar om att slå sig in på

marknaden med sin uppfinning. och där finns det många hinder.

Bertil Burströms lättbetongspik kan tjäna som illustrativt exempel. Spiken är troligast bättre än allt annat på marknaden. Man skulle tycka att byggmaterialaffärerna skulle slåss om att få sälja den. Men icke!

– För dom är det bara till besvär att behöva introducera en ny artikel, säger Bertil Burström. Och sedan tjänar dom inte mer på att sälja min spik än de andra.

Någon form av ansvar för att det blir bättre hus med den nya spiken, känner dom inte. Än mindre entusiasm.

Så Bertil Burström tog själv och reste runt på byggmässor och demonstrerade sin spik för dom som i slutändan skulle använda den, nämligen byggarna. Där blev entusiasmen desto större. Och slutresultatet blev att byggmaterialaffärerna mer eller mindre tvingades att ta upp produkten i sortimentet.

Bertil Burströms slutsats är att företagsledare har svårt för att se runt hörnet.

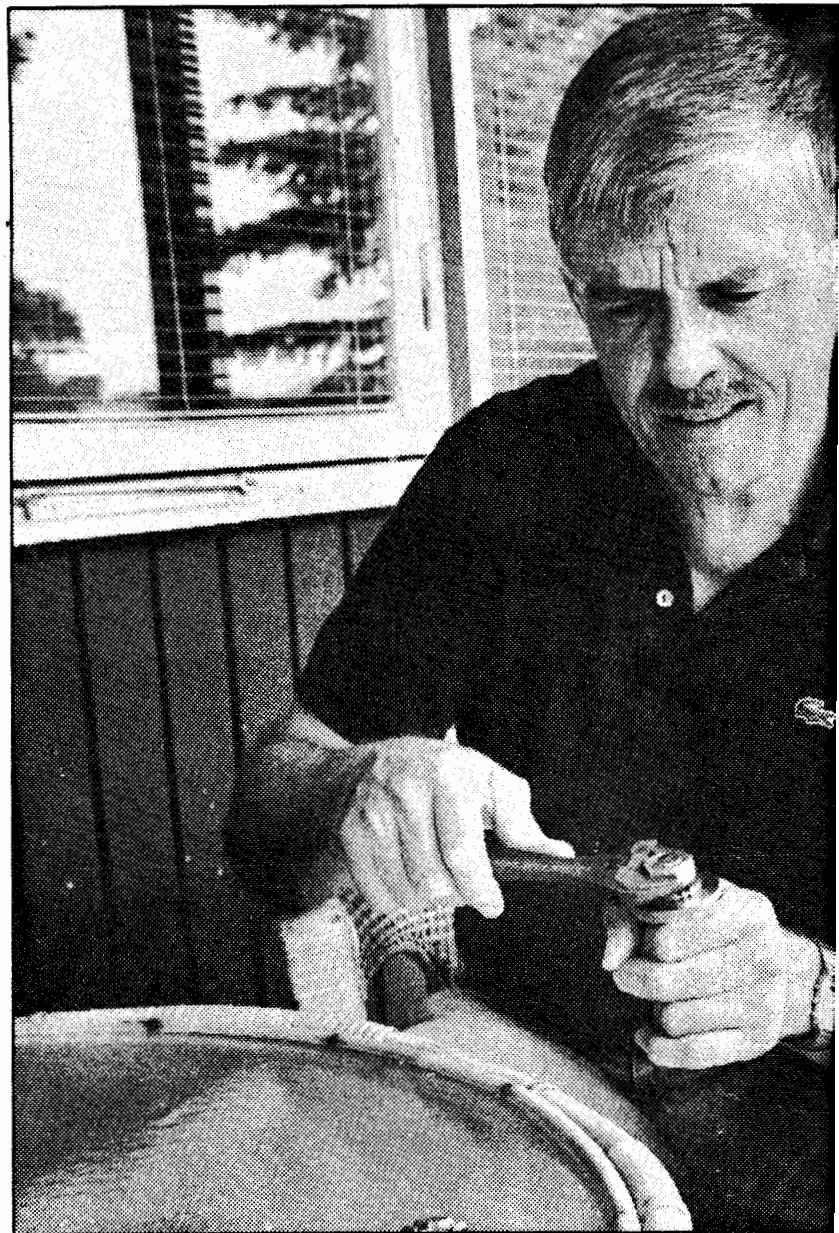
– När man kommer med en uppfinning får man ofta till svar att detta nu är så bra så hade det redan varit uppfunnet för länge sedan.

Och om ekonomer:

– De kan ofta inte se affärsidén i en produkt.

Det där sista låter ju onekligen som en paradox. Och där är det kanske också, att en patentansökan blir bättre om uppfinnaren själv skriver den och inte överläter det till jurister. Bertil Burström satte sig själv på skolbänken för några år sedan och läste in det mest grundläggande i juridiken för att kunna göra pappersjobbet själv.

– Folk i konstnärstrycken har det lätt, suckar Bertil Burström. De får nämligen automatiskt skydd av lagen för sina produk-

ter. Uppfinnare måste söka patent.

Och att söka patent är svårt, dyrt och tidsödande. Tjugofemtusen kronor går det löst på för varje land som man vill täcka in. Och ska man täcka in den del av världen som har någon större ekonomisk betydelse, så brukar det handla om 14-15 länder. En

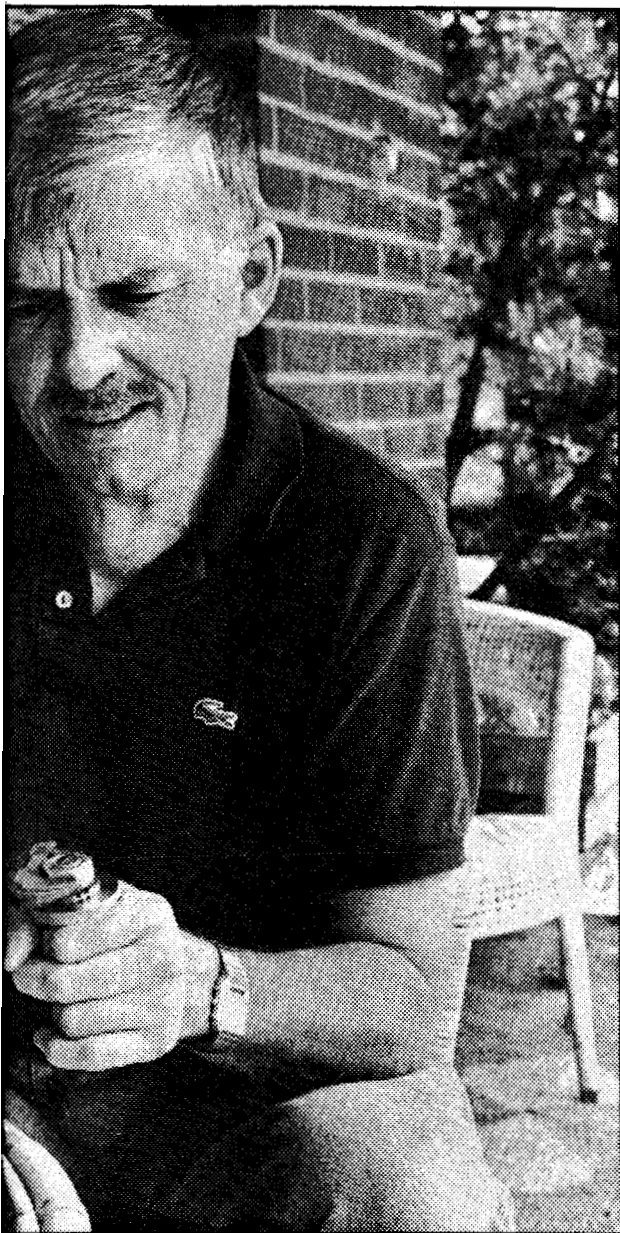
sådan sak som världspatent existerar nämligen inte.

Som sann uppfinnare har naturligtvis Bertil Burström blivit indragen i en långvarig rättslig process. Ett företag, som skulle sälja hans lättbetongspik, kom inte alls upp i de försäljningsvolymerna som de utlovat (mot att de

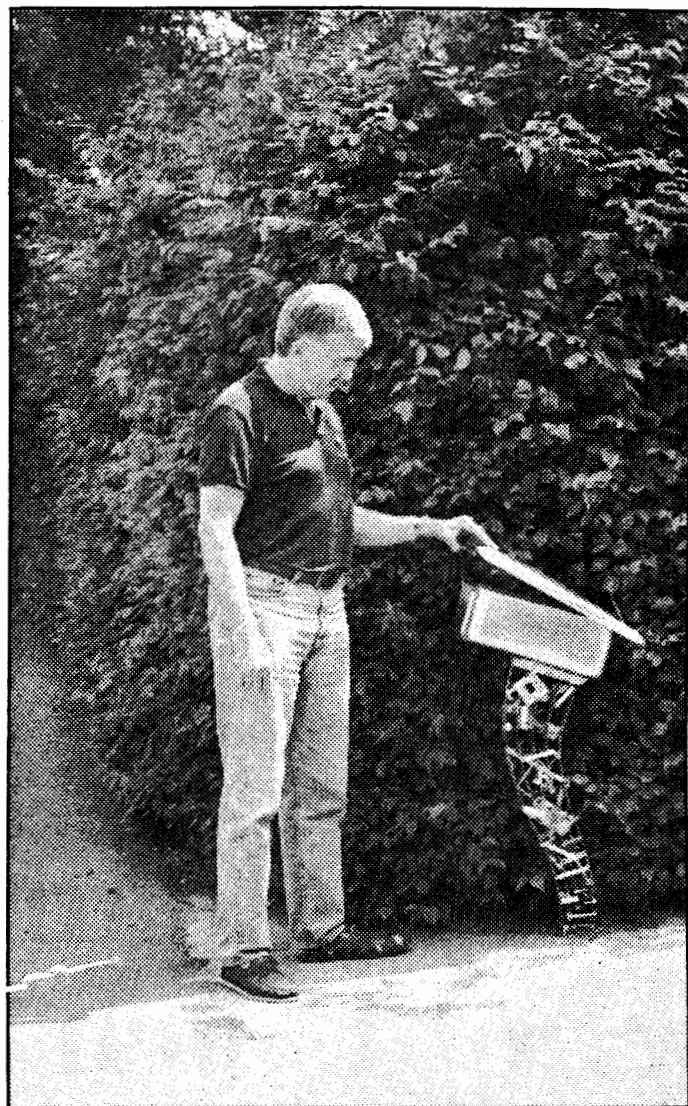
fick ensam marknaden

Tingsrätt Burström e de tvärton överklagat det hela sk domstolen Historief också hist

Uppfinnaren

Drag åt muttern lätt. Bertil Burströms läsbricka gör att du sedan inte får av den, hur mycket du än tar i och vilka verktyg du än använder.

En original brevlåda av rostfritt stål. Bertil Burström har tillverkat den av en gammal diskbänkskso. – Brevbäraren älskar den.

ibland i vatten och med de bollhåvar som finns ute på marknaden idag, är det faktiskt ganska knöligt att fiska upp bollarna. Med Bertil Burströms håv går det mycket enklare.

Men hela försäljningsetablissemanget inom golfbranschen är så upplåst vid existerande produkter, att Bertil Burström hellre låter det hela vara. Åtminstone för tillfället.

Slutligen: i en del kommuner (bland annat Helsingborg) finns det s.k. uppfinnarverkstäder. Dit kan uppfinnare gå och få testat

sina idéer och där finns det verktyg och maskiner för att tillverka prototyper.

I dessa besparingens tider hänger många av dessa uppfinnarverkstäder på fallrepet, eftersom politikerna vill dra in anslagen. Bertil Burström tycker att det borde vara tvärtom:

– I lågkonjunkturer är det ännu väsentligare att nya produkter får en chans.

fick ensamrätt på den svenska marknaden).

Tingsrättens dom gick Bertil Burström emot. Hovrätten gjorde tvärtom. Nu har företaget överklagat hovrättens dom och det hela ska faktiskt upp i högsta domstolen inom kort.

Historien om en uppfinnare är också historien om de uppfin-

ningar som troligen aldrig kommer ut på marknaden. Inte för att det är något fel på uppfinningarna, utan för att distributionskanalerna är så upplåsta. Några nykomlingar släpps det inte in.

Bertil Burström har själv några sådana liggande i byrålådorna. Bland annat en bollhåv för golfspelare. I golf hamnar ju bollen

